

ความสัมฤทธิ์ผลของผู้บริหารที่ดำรงตำแหน่งปลัด องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

Achievement of Administrative Woman Leaders as A Chief Administrator of the Sub – District Administrative Organization in Lower Northern Part of Thailand.

Doctor of Philosophy in Social Sciences Association
Ramkhamhaeng University

สุลีมาศ คำมุง¹ รังสรรค์ แสงสุข²

ดร.พงษ์สาด พันธ์ธูลาภ³ ดร.อนงค์วิญา สาริบุตร⁴

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาแรงจูงใจที่ทำให้สตรีต้องเข้ามาเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี 3) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และมาตรการในการแก้ไขที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า 1) สาเหตุแรงจูงใจที่ทำให้สตรีต้องเข้ามาเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ประการสำคัญ คือต้องการความมั่นคงในอาชีพและต้องการแสดงออกให้เห็นภาวะความเป็นผู้นำของสตรีด้วยการใช้ความรู้ความสามารถ บุคลิกลักษณะเฉพาะตัวซึ่งเป็นจุดแข็งบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลได้เทียบเท่ากับบุรุษ 2) ผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี เกิดจากการบริหารจัดการงานภายในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสานงานภายในองค์กรและภายนอกองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ จนเกิดความพึงพอใจและเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน 3) ปัญหา อุปสรรค และมาตรการในการแก้ไขที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีปัญหา อุปสรรค ได้แก่ วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมเก่าๆ ในสังคมไทยที่ปิดกั้นการแสดงออกของสตรี และ 4) ข้อจำกัดในการทำงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ได้แก่ การที่จำนวนของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี มีน้อยกว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบุรุษทำให้การเสนอแนวคิด เสนอกฎหมาย เกี่ยวกับการคุ้มครองสตรีโอกาสที่จะแสดงความรู้ ความสามารถจึงมีน้อยกว่าเพราะถูกปิดกั้นโดยเสียงข้างมากจากบุรุษ ข้อจำกัดทางด้านความรับผิดชอบ

คำสำคัญ : ผู้นำสตรีทางการเมือง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย

¹ นักศึกษาโครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

² รองศาสตราจารย์ อติธอทิกรบดี มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

³ รองศาสตราจารย์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

⁴ อาจารย์ประจำ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์

Abstract

This study has three major objectives: firstly, to examine the motivation of administrative women leaders as a chief administrator of the sub-district administrative organization, to identify the achievement of administrative woman leaders as a chief administrator of the sub-district administrative organization, and thirdly, the problem, an obstacle and the strength to rectify the achievement of administrative woman leaders as a chief administrator of the sub-district administrative organization. The results of this research can be summarized as follows : 1) The motivation of administrative woman leaders as a chief administrator of the sub-district administrative organization as well as job security needs and leadership of action with to used the knowledge, as knowledgeable and used the individuality of administrative to come alongside the man are correlated with the achievement of administrative woman leaders. 2) The achievement of administrative woman leaders as a chief administrator of the sub-district administrative organization depends of administrative in the sub-district administrative organization with the efficiency, to join of administrative in or outside of the sub-district administrative with the effectiveness to satisfy and to concede from the government and a private individual to development. 3) The problem, an obstacle and the strength to rectify the achievement of administrative woman leaders as a chief administrator of the sub-district administrative organization, the problem, an obstacle as well as the culture, the tradition and old vision in social. 4) The major limitation in achievement of administrative woman leaders as a chief administrator of the sub-district administrative organization as well as women leaders as a chief administrator is their small number in the sub - district administrative organization resulting in lesser influence to initiate laws and concept for actions woman related to women's interests because the actions women is lock from men.

Keywords : Administrative Woman Leaders, Chief Administrator of the Sub - District Administrative Organization, Lower Northern Part of Thailand.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

บทบาทภาวะความเป็นผู้นำทางการบริหารของสตรีที่ผ่านมาในอดีต สาเหตุหนึ่งคือการมองเห็นความแตกต่างทางกายภาพ ระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย และความแตกต่างที่ว่านี้เองถูกนำมาอธิบายถึงสถานะของแต่ละฝ่ายเรื่อยมา ขึ้นอยู่กับสังคมและวัฒนธรรม ความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อและทัศนคติของผู้คนในสังคมแต่ละชาติ เช่น กรณีของสังคมไทยแต่ดั้งเดิมที่มองเห็นสถานะของเพศหญิงเป็นเพียง “ช้างเท้าหลัง” ของเพศชาย แทบเสมอมา และโดยภาพรวมแล้วการมองสถานภาพของเพศหญิงในเกือบทุกสังคมมักเป็นการมองสถานะของเพศหญิง ในลักษณะที่แสดงให้เห็นความต่ำต้อยกว่าสถานะของเพศชายมากกว่า และทหรณะที่ว่านี้เองเห็นผลในความเป็นจริงที่ว่าเพศหญิงถูกเลือกปฏิบัติอย่างไม่รู้ชอบธรรมการมองถึงสถานะของเพศหญิงดังกล่าวนี้เอง มีผลถึงการโต้แย้งเรื่องสิทธิของเพศหญิงมากขึ้นและบ่อยครั้งยิ่งขึ้น เหตุหนึ่งนั้นเป็นผลมาจากสถานการณ์ของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในทางซึ่งกระตุ้นเพศหญิงให้สำนึกยิ่งขึ้นถึงความต่ำต้อยในสถานภาพของตน เห็นว่าการเอาเปรียบจากเพศชายกลายเป็นความไม่ยุติธรรมของสังคมที่มองเห็นชัดเจนขึ้นประเทศไทยในอดีตมีผู้นำสตรีไทยในการเสียสละช่วยชาติแม้จะแลกด้วยชีวิตก็ตาม ดังในประวัติศาสตร์ครั้งกรุงสุโขทัย วีรกษัตริย์ตรีศรีสุริโยทัยได้สละชีพเพื่อรักษาชาติไทยไว้ในการทำศึกกับพม่า ในการชนช้างยุทธหัตถี และวีรสตรีท้าวเทพสตรี ท้าวศรีสุนทรได้สละชีพเพื่อป้องกันชาติในวีรกรรมทุ่งกลางและในสมัยรัตนโกสินทร์ ท้าวสุนาริ (คุณย่าโม) ได้แสดงความกล้าหาญในการทำศึกอย่างมีกลยุทธ์ที่ทุ่งสัมฤทธิ์ จังหวัดนครราชสีมา

หลังจากการปฏิวัติในวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

สำหรับสตรีกับการเมืองท้องถิ่น แม้คนทั่วไปอาจมองว่าการเมืองในระดับท้องถิ่นไม่มีความสำคัญเชิงอำนาจกว้างขวางเท่าเทียมกับการเมืองในระดับประเทศ แต่การเมืองในระดับท้องถิ่นถือเป็นเวทีที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมแบ่งปันและดูแลผลประโยชน์ที่มีผลกระทบต่อชีวิตของคนในพื้นที่นั้นๆ ดังนั้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในระดับท้องถิ่นจึงถือได้ว่ามีความสำคัญยิ่งเพราะไม่ว่าจะเป็นการเมืองในระดับใดสตรีควรได้รับโอกาสในการเข้าร่วมทางการเมืองและสำคัญอย่างยิ่งในการเข้ามามีส่วนร่วมในระดับท้องถิ่นเพราะเป็นการเข้าร่วมเพื่อดูแลจัดสรรผลประโยชน์ต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อชีวิตของตนโดยตรง

ปัจจุบันเมื่อโลกเปลี่ยนแปลง สังคมเปลี่ยนแปลงความคิดที่เกี่ยวกับผู้หญิงเดิมาก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ผู้หญิงเริ่มรู้สึกเรียกร้องความเสมอภาคเท่าเทียมกันในสังคม โดยอ้างถึงสิทธิมนุษยชน (Human Rights) และศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่ไม่มีส่วนใดที่แตกต่างจากผู้ชายเลย นอกเสียจากสภาพทางร่างกายเท่านั้น ความคิด สติและปัญญา หญิงและชายมีอยู่เช่นเดียวกันและด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจผู้หญิงต้องรับหน้าที่ และภาระที่หนักขึ้นด้วยการทำงานทั้งนอกบ้านและในบ้านจึงเกิดข้อเรียกร้องในเรื่องของสิทธิสตรีและสังคมปัจจุบันก็ยอมรับในเรื่องสิทธิ และความเสมอภาคของสตรีมากขึ้นในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 ก็ได้รับรองไว้ในหมวด 3 ในเรื่องสิทธิ และเสรีภาพของชาวไทย ส่วนที่ 2 ความเสมอภาค มาตรา 30

(รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550) บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย และได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกันชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกันการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิดเชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้(รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550) มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่นย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

การศึกษานี้ ผู้ทำการศึกษาได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้ครอบคลุมประเด็นปัญหาในการศึกษา โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสาเหตุแรงจูงใจที่ทำให้สตรีต้องเข้ามาเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
2. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี
3. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ที่มีผลต่อความสัมฤทธิ์ในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีและมาตรการในการแก้ไข

ขอบเขตของการศึกษา

ขอบเขตของการศึกษาวิจัยความสัมฤทธิ์ผลของผู้นำสตรีทางการเมืองการปกครอง ที่ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคเหนือ

ตอนล่างของประเทศไทย ประกอบด้วย 8 จังหวัด ได้แก่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก สุโขทัย นครสวรรค์ พิจิตร ตาก กำแพงเพชรและอุทัยธานีโดยได้กำหนดประชากรไว้โดยชัดเจน มีการวางแผนการดำเนินการศึกษาอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนใช้เวลาศึกษาวิจัยประมาณ 1 ปี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2553 ถึงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554

ข้อจำกัดในการทำวิจัย

ในการทำงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ได้แก่ การที่จำนวนของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี มีน้อยกว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบุรุษทำให้การเสนอแนวคิด เสนอกฎหมาย เกี่ยวกับการคุ้มครองสตรี โอกาสที่จะแสดงความรู้ ความสามารถจึงมีน้อยกว่าเพราะถูกปิดกั้นโดยเสียงข้างมากจากบุรุษ ข้อจำกัดทางด้านความรับผิดชอบ ครอบคลุมก็มีส่วนเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี เพราะว่าต้องการ ทำงานทั้งภายในบ้านและนอกบ้านด้วยต้องบริหารเวลาในการทำงานด้วยการออกพื้นที่ชนบทไกลๆ ทुरกันดารต้องใช้ความอดทนอย่างเดียวยุบรวมทั้งงบประมาณที่ไม่เพียงพอ การให้ความร่วมมือช่วยเหลือจากภาครัฐและเอกชน การขาดการยอมรับจากผู้บริหารข้าราชการเจ้าหน้าที่ในองค์กรหรือจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นบุรุษ และคนทั่วไปที่ยังยึดติดกับประเพณีและวัฒนธรรมเก่าๆ

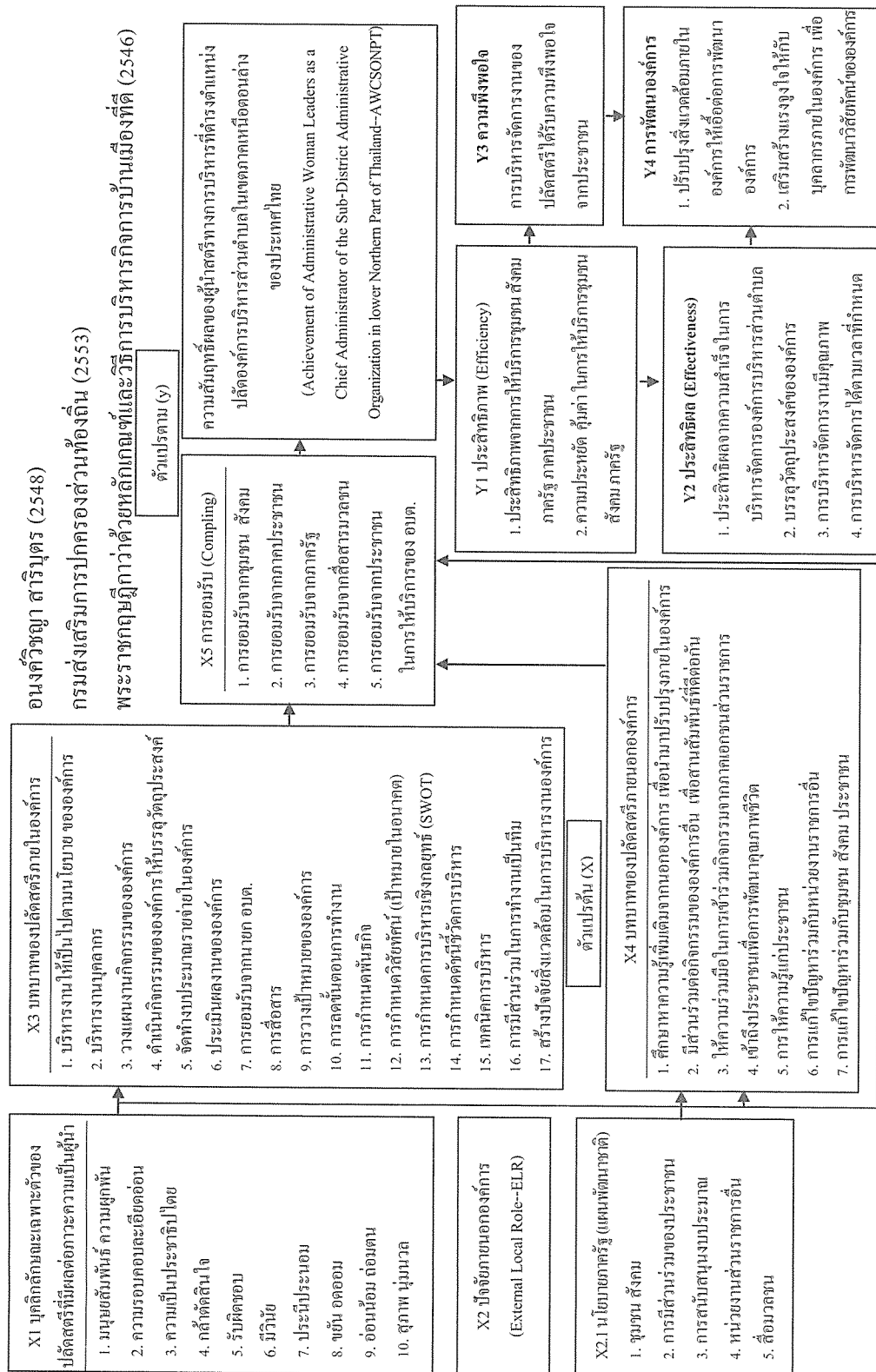
ข้อจำกัดในการทำวิจัย

ในการทำงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ได้แก่ การที่จำนวนของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี มีน้อยกว่าปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลบุรุษทำให้การเสนอแนวคิดเสนอกฎหมาย เกี่ยวกับการคุ้มครองสตรีโอกาสที่จะแสดงความรู้ ความสามารถจึงมีน้อยกว่าเพราะถูกปิดกั้นโดยเสียงข้างมากจากบุรุษ ข้อจำกัดทางด้านความรับผิดชอบ ครอบครัวก็มีส่วนเป็นอุปสรรคต่อการทำงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี เพราะว่าการทำงานทั้งภายในบ้านและนอกบ้านด้วยต้องบริหารเวลาในการทำงานด้วยการออกพื้นที่ชนบทไกลๆ ทุรกันดารต้องใช้ความอดทนอย่างเดียวย วมทั้งงบประมาณที่ไม่เพียงพอ การให้ความร่วมมือช่วยเหลือจากภาครัฐและเอกชน การขาดการยอมรับจากผู้บริหารข้าราชการเจ้าหน้าที่ในองค์กรหรือจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นบุรุษ และคนทั่วไปที่ยังยึดติดกับประเพณีและวัฒนธรรมเก่าๆ

การทบทวนวรรณกรรม ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประเทศไทยมีหลักของการบริหารราชการอยู่ 3 หลักด้วยกัน คือ 1) หลักการรวมอำนาจในการบริหาร (Centralization) เป็นหลักที่วางระเบียบการบริหารราชการโดยรวมอำนาจไว้ให้แก่ราชการส่วนกลาง 2) หลักการแบ่งแยกอำนาจในการบริหาร (Deconcentration) เป็นหลักการที่ราชการส่วนกลางมอบอำนาจในการวินิจฉัยราชการส่วนกลางในการดำเนินการบางส่วนให้แก่เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้แทนของราชการส่วนกลาง 3) หลักการกระจายอำนาจในการบริหาร (Decentralization) เป็นวิธีการที่รัฐโอนอำนาจในการบริหารกิจการบางประเภทให้แก่องค์การบริหารที่อยู่ในเขตพื้นที่ต่างๆ ไปดำเนินการโดยตนเอง

กรอบแนวความคิด (Conceptual Framework)

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของผู้นำสตรีทางการบริหารที่ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทยจำแนกเป็นตัวแปรต้น และตัวแปรตามได้ดังนี้ คือ

ตัวแปรต้น (Independent Variables) มีองค์ประกอบคือ

ปัจจัยเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของปลัดสตรีที่มีผลต่อภาวะความเป็นผู้นำ, ปัจจัยภายนอกองค์การ (External Local Role : ELR) นโยบายภาครัฐ (แผนพัฒนาชาติ) บทบาทของปลัดสตรีภายในองค์การ บทบาทของปลัดสตรีภายนอกองค์การ

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) มีองค์ประกอบคือ

การยอมรับ (Compling) ประสิทธิภาพ (Efficiency) ประสิทธิผล (Effectiveness) การพัฒนาองค์การ

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ศึกษา ตัวแปรที่ศึกษา การสร้างเครื่องมือ ขั้นตอนการดำเนินการ คุณภาพ ความเที่ยงของเครื่องมือ วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เทคนิคทางสถิติที่เลือกใช้

การวิจัยครั้งนี้ เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Reserch)

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Reserch) ประกอบด้วย การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) ด้วยตัวผู้ศึกษาวิจัย การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ผู้ศึกษาวิจัยรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์

ติดตามแบบสอบถาม ขณะที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติภารกิจขององค์การ ในระหว่างดำเนินการประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลหลักจากประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มตัวอย่างเป็นการสุ่มตัวอย่าง อย่างมีขั้นตอนได้มาจากประชากร และขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ในเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย จาก 8 จังหวัด คือ จังหวัดเพชรบูรณ์ พิษณุโลก สุโขทัย และนครสวรรค์ พิจิตร กำแพงเพชร ตาก อุทัยธานี รวมประชากรทั้งสิ้นจำนวน 2,000 คน ด้วยการสุ่มตัวอย่าง อย่างมีขั้นตอน จาก 4 กลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้ 1. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีจาก 8 จังหวัดดังกล่าว จังหวัดละ 10 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน 2. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจาก 8 จังหวัดดังกล่าว จังหวัดละ 10 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 80 คน 3. เจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลจาก 8 จังหวัดดังกล่าว จังหวัดละ 115 คน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 920 คน 4. กลุ่มหลากหลายในสังคมจาก 8 จังหวัดดังกล่าว ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 920 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวัด แบบสอบถาม แบบสอบถามพิเศษ 1, 2 ใช้สำหรับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี แบบสัมภาษณ์ธรรมดา แบบสอบถาม ใช้สำหรับนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลและกลุ่มหลากหลายในสังคม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย (1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล (2) วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์พิเศษ 1 และ 2 จำนวน 2 ชุด สำหรับสัมภาษณ์ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ประกอบด้วยแนวคำถามทั่วไป ชุดละ 10 ข้อ คำถามเหตุผลที่ใช้แบบสัมภาษณ์พิเศษ 1 และ 2 สำหรับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีเพราะว่าเป็นข้อมูลเน้นเจาะลึกประเด็นส่วนตัว สำหรับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีและสำหรับแบบสอบถามธรรมดา ใช้สัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปที่ต้องการเจาะลึกเพื่อหาข้อมูลที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในการบริหารงานองค์การของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี สำหรับแบบสอบถามให้กรอกข้อมูลเอง ประกอบด้วยแนวคำถามสำหรับตอบคำถามการวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งมี 3 ส่วนด้วยกันคือ หนึ่ง ข้อมูลทั่วไป ส่วนที่สอง ข้อมูลปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสัมพันธ์ผลของผู้นำสตรีทางการบริหารที่ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ส่วนที่สาม คือ ข้อเสนอแนะสำหรับแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามธรรมดาใช้สัมภาษณ์เจาะลึกประชากรกลุ่มเป้าหมาย คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล เจ้าหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มหลากหลายในสังคม และใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันให้ประชากรกลุ่มเป้าหมายกรอกข้อมูลเอง เพื่อนำมาตรวจสอบหาข้อมูลที่มีผลต่อความสัมพันธ์ในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาวิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยตั้งทีมงานเพื่อช่วยเหลือ ซึ่งมีจำนวน 5 คนและได้มอบหมายให้ทีมงานวิจัยไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการ 3 แนวทาง ดังนี้ (1) การวิจัยเชิงเอกสารมุ่งค้นคว้าเอกสารทางวิชาการ เอกสารผลงาน การวิจัย เอกสาร วารสารและสิ่งพิมพ์ของสื่อมวลชนตลอดจนค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต (2) การสัมภาษณ์เจาะลึกมุ่งเน้นประชากรกลุ่มเป้าหมาย (3) การสังเกตการณ์การแสดงบทบาทต่อการเป็นผู้นำทางการบริหารของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี (4) การใช้แบบสอบถามได้ให้ประชากรกลุ่มเป้าหมายกรอกข้อมูลเอง

คุณภาพความเที่ยงตรงของเครื่องมือทดสอบ ใช้วิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Item - Objective Congruence Index : IOC) $IOC = 1$

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลสำรวจ ข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความเห็นด้วยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อความสัมพันธ์ผล จากการเป็นผู้นำทางการบริหารของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย สอบถามจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการเจ้าหน้าที่ภายในองค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มหลากหลายในสังคม ข้อมูลประชากรจากจังหวัดเพชรบูรณ์ พิษณุโลก สุโขทัย นครสวรรค์ กำแพงเพชร ตาก อุทัยธานี พิจิตร

สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยภายในองค์การบริหารส่วนตำบล ปัจจัยภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบล บทบาทผู้นำภายในองค์การบริหารส่วนตำบล บทบาทผู้นำภายนอกองค์การบริหารส่วนตำบล การยอมรับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเมื่อนำมาสำรวจความเห็นด้วยในภาพรวม ความสัมฤทธิ์ผลในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ตามลำดับมากที่สุดไปจนถึงน้อยที่สุด

สรุปผลในภาพรวมการวิเคราะห์การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. สาเหตุแรงจูงใจที่ทำให้สตรีต้องเข้ามาเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล คือการที่สตรีได้รับโอกาสจากสังคม แรงผลักดันจากครอบครัว ความเชื่อมั่นในความเท่าเทียมและความเสมอภาคระหว่างชาย หญิง ในเรื่องความรู้ ความสามารถ ความต้องการอาชีพที่มั่นคง ต้องการความยอมรับ ต้องการแรงสนับสนุนจากภาครัฐและจากทุกภาคส่วน ต้องการสร้างศักยภาพความเป็นผู้นำทางการบริหารงานองค์กรให้เป็นที่ประจักษ์ ต้องการแสดงออกในวิถีทางประชาธิปไตย

2. ผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี คือ บุคลิกภาพเฉพาะตัว มีภาพลักษณ์น่าเชื่อถือ ศรัทธา มีภาวะความเป็นผู้นำ ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐจากแผนพัฒนาชาติ แผนพัฒนาสตรี ของนโยบายรัฐบาลและเอกชน มีการบริหารงานบุคคลอย่างเป็นธรรม การวางแผนดำเนินกิจกรรมตามนโยบายขององค์การให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จัดสรรงบประมาณ รายรับ รายจ่าย ภายในองค์การได้อย่างพอเพียง มีการประเมินผลงานขององค์การมีส่วนร่วมในการประสานงาน ช่วยเหลือเกื้อกูล

ระหว่างองค์กรอื่น การเข้าถึงและเรียนรู้วิถีชีวิตประชาชน ชุมชน การให้ความรู้แก่ประชาชน ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรม มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งภายนอกองค์การและภายในองค์การ ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน การให้บริการชุมชนสังคมมีประสิทธิภาพ ประหยัดและคุ้มค่า การบริหารจัดการงานองค์กรมีประสิทธิภาพได้รับ ความพึงพอใจจากผู้รับบริการทันตามเวลาที่กำหนด ได้คุณภาพของงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

3. ปัญหา อุปสรรคที่เป็นผลต่อความสัมฤทธิ์ในการบริหารงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี และมาตรการแก้ไขคือ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญเกิดจากการที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ไม่ได้มีโอกาสและการยอมรับจากสังคมและเพื่อนร่วมงาน จนทำให้เกิดความท้อถอยและขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง วัฒนธรรมไทยและค่านิยมเก่าๆ ในสังคมไทย ส่งเสริมความเป็นผู้นำเฉพาะเพศชายเท่านั้น ความเข้มแข็ง ความอดทนต่อความยากลำบากและการสนับสนุนจากครอบครัวก็เป็นอุปสรรคได้เช่นกัน ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีจึงต้องใช้ความมั่นใจ ความเด็ดขาดในการตัดสินใจที่จะอุทิศตนเพื่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างแท้จริง โดยมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาด้วยความอ่อนหวาน ประนีประนอม มีมนุษยสัมพันธ์ มีการบริหารงานบุคคลที่ดีและประสานงานระหว่างองค์กร ให้ความร่วมมือใน กิจกรรมต่างๆ ใช้ความรู้ ความสามารถบริหารงานองค์กรด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสาธารณะสานประโยชน์ เพื่อการพัฒนาองค์กร

ข้อค้นพบ จากการศึกษาวิจัยผู้ศึกษาวิจัยค้นพบว่าปัจจัยที่สนับสนุนให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีประสบผลสำเร็จในการบริหารงานองค์การ นอกเหนือจากบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวที่เชื่อมั่นในความรู้ความสามารถและศักยภาพของสตรี แรงจูงใจจากการได้รับโอกาสและการยอมรับ การมีภาวะความเป็นผู้นำ การบริหารจัดการองค์การอย่างเป็นระบบแล้ว ยังมีปัจจัยองค์ประกอบย่อยที่ช่วยเสริมคือ การมีจิตสำนึกของการเป็นผู้บริหารที่ดี มีความซื่อสัตย์ เป็นผู้เสียสละยึดมั่นวัตถุประสงค์ขององค์การเป็นสำคัญ มีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงาน และต้องมีวิจรรณญาณ มีไหวพริบปฏิภาณ มีคุณธรรมจริยธรรม ในการให้คนให้โทษต่อผู้ได้บังคับบัญชา การมีส่วนร่วมประสานงานระหว่างองค์กรให้ลุล่วงไปด้วยดีแล้ว การแก้ไขปัญหา อุปสรรคด้วยการไม่หนีปัญหาใช้เหตุผล ภาพลักษณ์ของความเป็นสตรี ความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ประณีประนอม ยึดหลักความถูกต้องในกฎระเบียบ และปฏิบัติตามกฎหมายที่ได้ให้อำนาจไว้ประการสำคัญ แรงผลักดันจากทฤษฎีสตรีนิยมและการสนับสนุนรองรับสิทธิสตรีจากแผนพัฒนาสตรีโดยนโยบายของรัฐบาล จะเป็นแรงกระตุ้นทำให้สตรีเกิดการตื่นตัวในศักยภาพของสตรี มีความเชื่อมั่นศรัทธาในตัวเองและพร้อมที่จะก้าวเข้ามาเป็นผู้นำทางการบริหาร พัฒนางค์การบริหารส่วนตำบลให้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์

การอภิปรายผลการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยจะเห็นได้ว่าแนวคิดที่มีต่อสตรีเพศมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในทุกๆ ด้าน สิ่งเดียวที่แตกต่างกันระหว่างเพศหญิง

และชายคือความแตกต่างทางกายภาพเท่านั้น นอกเหนือจากนั้นมีความเท่าเทียมกันทุกประการ ไม่ว่าจะเป็นความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความสามารถ ไม่มีสิ่งใดปิดกั้นระหว่างเพศ เมื่อสตรีได้รับโอกาสให้ก้าวเข้ามาเป็นปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นเรื่องที่ดีที่จะแสดงให้เห็นว่า สตรีก็มีศักยภาพพอที่จะเป็นผู้นำทางการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลให้สัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การได้ โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่ให้เป็นประโยชน์ด้วยการแสดงบทบาทในการบริหารจัดการงานในองค์การและประสานงานระหว่างหน่วยงานที่ต้องทำกิจกรรมร่วมกันได้อย่างเรียบร้อยมีประสิทธิภาพ และได้ประสิทธิผล และเมื่อสร้างการยอมรับได้ในทุกภาคส่วนก็จะไม่ใช่เรื่องยากนักที่ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีจะได้รับความสัมฤทธิ์ผลในการเป็นผู้นำทางการบริหาร และเมื่อแบ่งแยกปัจจัยที่ศึกษาได้ผลดังนี้คือ

ปัจจัยบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของปลัดสตรีที่มีผลต่อภาวะผู้นำของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสัมฤทธิ์ผลของการเป็นผู้นำทางการบริหารของปลัดสตรี และปัจจัยสนับสนุนจากภายนอกองค์การจากระดับภาครัฐและภาคเอกชนมีความสัมพันธ์ในเชิงบวกกับความสัมฤทธิ์ผลของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี และพบว่าปัจจัยย่อยของภาวะผู้นำคือต้นทุนทางสังคมที่ผู้หญิงได้รับการยกย่องให้เกียรติ ความรู้ ความสามารถกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ บุคลิกภาพที่น่าเชื่อถือ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อการพัฒนา มีผลต่อการผันแปรต่อการสัมฤทธิ์ผลของผู้นำสตรีทางการบริหารในบทบาทของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีที่มีบุคลิก

ลักษณะเฉพาะตัวผลต่อภาวะความเป็นผู้นำอยู่ในระดับสูง จะทำให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี เกิดความสัมฤทธิ์ผลในการเป็นผู้นำทางการบริหารสูงตามไปด้วย

สรุปผลการวิจัยที่ได้

ความสัมฤทธิ์ผลของผู้นำทางการบริหารที่ดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ปัจจัยหลักที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล คือ ปัจจัยที่เกี่ยวกับบุคลิกลักษณะเฉพาะตัวของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี และปัจจัยสนับสนุนจากทุกๆ ปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ ประกอบด้วย ควรจะขยายการศึกษาวิจัย เปรียบเทียบความสัมฤทธิ์ผลของผู้นำทางการบริหาร ในทุกระดับของสตรีที่ประสบผลสำเร็จในทางการบริหาร ไม่ว่าจะเป็นบทบาทของสตรีที่มีความโดดเด่นทางการเมือง สังคม และเศรษฐกิจ รวมทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติของประเทศไทย ว่ามีปัจจัยด้านใดอีกบ้างที่สามารถนำมาอธิบายความสัมฤทธิ์ผลของผู้นำสตรีทางการบริหารเพื่อนำผลการศึกษามาเปรียบเทียบและสนับสนุนเสริมสร้างองค์ความรู้ทางวิชาการในเรื่องนี้ ให้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ประกอบด้วย รัฐบาลควรจะมีนโยบายส่งเสริมองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ด้วยการจัดสัมมนาปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีทั่วประเทศ เพื่อให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีที่มีความรู้ความเข้าใจ และประสบผลสำเร็จในการบริหาร

จัดการภายในองค์การ ส่งผลให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลในบทบาทปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีร่วมกันทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการวัดความสัมฤทธิ์ผลในองค์การ กระตุ้นและส่งเสริมให้สตรีมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำทางการบริหารในทุกระดับให้มากขึ้น เพื่อเสริมสร้างศักยภาพของสตรีและปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีให้เป็นไปในทางที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สังคม ชุมชน และเป็นที่ยอมรับจากทุกภาคส่วน

3. ข้อเสนอแนะด้านการส่งเสริมบทบาทปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี

การสร้างจุดแข็ง เพื่อส่งเสริมบทบาทปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรีคือ การมีภาวะความเป็นผู้นำมีความรู้ความสามารถ ได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจเสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต ละเอียดยรอบคอบ มีมนุษยสัมพันธ์ ได้รับการสนับสนุนจากบุคคลที่น่าเชื่อถือจนเป็นที่ยอมรับของทุกภาคส่วน ควรจะส่งเสริมประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบ

4. ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินบทบาทปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลสตรี

ชนบทรธรรมนิยมประเพณี วัฒนธรรมและค่านิยมของสังคมไทย ที่เคยปิดกั้นเรื่องเพศภาวะ (Gender) ความไม่เท่าเทียมกันของหญิงและชายควรจะหมดไป โดยการเปิดโอกาสให้สตรีเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานบ้านเมือง บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ด้วยการยอมรับความรู้ความสามารถ โดยเสมอภาคกัน ทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง

เอกสารอ้างอิง

- จิโรโชค (บรรพต) วีระสย และนภา ศิริกุลกิจ.(2523). *สังคมวิทยาการเมือง* มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- จิโรโชค วีระสย, สุรพล ราชภัณฑารักษ์ ,สุรพันธ์ ทับสุวรรณ. (2546) *รัฐศาสตร์ทั่วไป*
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- วุฒิสักดิ์ ลากเจริญทรัพย์ : (2551) “เอกสารคำบรรยายการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ 2550”
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พระราชกฤษฎีกา “ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหาร
กิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546” พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. พ.ศ. 2542. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2546. (2547) กรุงเทพมหานคร :สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- สมิหรา จิตตลดากร. (2529). *ภาวะผู้นำของสตรีในการปกครองท้องถิ่นของไทย*. ดุษฎีนิพนธ์
รัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- สุธีรา ทอมสัน และเมธินีพงษ์เวช. (2539). *ผู้หญิงไทย : สถานภาพและบทบาทที่เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ :
สถาบันวิจัยบทบาทหญิงชายและการพัฒนา.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (2537). *นโยบายและแผนงานหลักสตรี
ระยะยาว (พ.ศ. 2535-2554)*. กรุงเทพฯ : คณะอนุกรรมการเฉพาะ ด้านจัดทำแผนหลักงานสตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ(2547). *แผนพัฒนาสตรีในช่วงแผนพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549)*. กรุงเทพฯ : เซเวนพรีนติ้ง กรุป.
- อนันต์ชัย คงจันทร์. (2543). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความก้าวหน้าในอาชีพและอุปสรรคในการทำงานของ
ผู้บริหารสตรี. *Chulalongkorn Review*, 13(49) ตุลาคม-ธันวาคม
- อนงค์วิญา สาริบุตร. (2548). *ความสัมพันธ์ของผู้นำสตรีทางการเมืองไทยในบทบาทสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร*. ดุษฎีนิพนธ์คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- Almond, G. A., & Powell, B. G. (1966). *Comparative politics : A development approach*.
Boston : Little & Brown.
- Almond, G. A., & Verba, S. (1963). *The civic culture : Political attitudes and
democracy in five nations*. Princeton, NJ : Princeton University Press.
- Bass, B. M. (1950). *Leadership psychology and organization behavior*. New York :
Harper and Row.
- Been, S. (1950). *Leadership of youth*. New York :Youth Service.